

Boeier "Maria Pauline"; brandmerken in het achterschot.

Foto: F. Kesteloo

MARIA PAULINE

Stamboekno.: 229

– ex Maria, Pauline, Griet, Nine, Henriette

Bouwjaar: Waarschijnlijk 1855

Opdrachtgever: Onbekend

Huidige eigenaar: J.W. Hoorn, Baarn

Historie

Enkele in het schot van de achterbank in de kuip ingebrande merktekens zouden volgens een der vroegere eigenaren, ir E. Jordens, wijzen op het bouwjaar 1855. Diens vader, ir G.D. Jordens, kocht het schip in 1901 en zou het bouwjaar dus hebben kunnen weten. Werf en opdrachtgever zijn echter niet overgeleverd. De zware hoekige bouw met dicht op elkaar geplaatste inhouten, alsook het feit dat de roef er later is opgebouwd, lijkt erop te wijzen dat dit schip als open vrachtvaarder kan zijn ontstaan. Ook de betiteling 'overdekte tjotter' in het Nederlandsch Jachtregister van 1925 wijst in die richting; de benaming 'tjotter' werd vroeger immers algemeen gebruikt voor open ronde jachten.

De eerste eigenaren zijn dus onbekend. Volgens de heer Jordens was het schip in de tachtiger jaren van de negentiende eeuw in handen van de vermogende Dordrechtse handelaar, werfeigenaar en kunstverzamelaar Hidde Nijland. Deze, afkomstig uit Leeuwarden, schonk in 1919 zijn uitgebreide verzameling voorwerpen en kledingstukken van Hindelooper volkskunst aan de gemeente Hindeloopen, die daarmee het Museum Hidde Nijland Stichting inrichtte. De naam van het schip was toen "Maria", waarschijnlijk genoemd naar zijn dochter. In die dagen zou het al van een roef zijn voorzien, zoals een dochter van Hidde Nijland aan de heer

Jordens in 1959 kort voor haar overlijden heeft verteld; in feite was de "Maria" toen dus reeds omgebouwd tot een echte boeier. Ongetwijfeld heeft de zoon en kunstschilder Dirk Nijland inspiratie voor zijn geschilderde en getekende riviergezichten opgedaan tijdens vaartochten met dit schip. In de familie Jordens bestaat een vage herinnering, dat het schip in 1894 in Zeeland zou zijn vergaan en na te zijn geborgen, zou zijn verkocht aan een zekere Van Beveren te Veere.

Deze Van Beveren was visser van beroep. Voor Rijkswaterstaat onderhield hij ook de boeien in het Veerse Gat en de Zandkreek. De boeier werd onder de naam "Pauline" als verhuurschip geëxploiteerd.

de familie Jordens. Na het overlijden van zijn vader in 1956 ging hij over in handen van ir E. Jordens, hoofdingenieur bij de Nederlandse Spoorwegen, aanvankelijk woonachtig in Bilthoven later in Zwolle. Deze veranderde de naam in "Nine". Onder die naam komt de boeier in 1956 voor in de eerste schepenlijst van de Stichting Stamboek Ronde en Platbodemjachten.⁵ Vanaf 1952 tot 1963 had de "Nine" 's zomers een ligplaats op de Loosdrechtse Plassen, vanaf 1963, toen de heer Jordens in het voorouderlijk huis in Zwolle kwam te wonen, vele jaren op de Beulakerwijde en ook korte tijd in Heeg. Met de "Griet"/"Nine" werden wekenlange vakantie-reizen gemaakt naar Terschelling enerzijds en de Maas op

Gevelsteen in 'Het Huis aan de Gracht' van de familie Jordens te Zwolle, met de boeier "Griet" voor de deur; 1934.

Foto: Mw A.L. Jordens

Dit zou zakelijk geen succes zijn geweest; het scheepje was in feite ongeschikt voor de ruwe Zeeuwse wateren.

In 1901 werd de boeier dus gekocht door ir G.D. Jordens, woonachtig te Delft en later te Rijswijk. De boeier kreeg tot omstreeks 1952 ligplaats bij zijn ouderlijk huis dat grensde aan de stadsgracht in Zwolle. De naam werd veranderd in "Griet" (= Grutto). Het schip verkeerde bij aankoop in slechte staat; verhuurschepen worden niet altijd goed onderhouden, zeker als ze niet genoeg geld opbrengen. In 1905 werden daarom ingrijpende herstelwerkzaamheden uitgevoerd, neerkomende op gedeeltelijke herbouw. Ter herinnering hieraan werden brandmerken toegevoegd, alsmede het stadswapen van Zwolle (zie foto). Ook in 1918 werden aanzienlijke reparaties uitgevoerd, waarbij in het voorschip een huidgang werd toegevoegd, het voordek verhoogd en ook het berghout hoger aangebracht.

De "Griet" bleef zeven decennia in het bezit van

tot Mook anderzijds. In 1955 werd op de Loosdrechtse Plassen feestelijk het 100-jarig bestaan gevierd. In 1968 was de "Nine" aanwezig op de eerste Regionale Reünie voor Friese ronde jachten en schouwen in Heeg, waar ir Jordens als eskadercommandant van de boeiers fungeerde. Later had hij ook zitting in de jury ter beoordeling van het admiraalzeilen.

In 1970 verruilde ir Jordens de "Nine" voor de boeier "Maartje", die toen te koop kwam. Deze in 1894 door Eeltje Holtrop van der Zee gebouwde boeier was door Kapitein ter Zee b.d. C.J.W. van Waning, de eerste voorzitter van de Stichting Stamboek Ronde en Platbodemjachten, in 1951 van de ondergang gered (zie par. 8.2). De boeier "Nine" ging over in handen van de heer F. Kesteloo te Nieuwkoop, later te Voorhout. Deze liet hem grondig restaureren door Piersma te Heeg, die zich toen juist zelfstandig als houtbouwer en restaurateur in Heeg had gevestigd. De boeier kreeg nu de naam

"Maria Pauline" (ex "Griet" enz.) van
J.W. Hoorn, overzicht.
Herk.: J.W. Hoorn

"Maria Pauline", onder zeil.
Foto: W.J.M.J. Rutten

“Henriëtte” en bleef tot 1994 in het bezit van de heer Kesteloo, met een vaste ligplaats in Durgerdam. Er werden veel vakantie-reizen op ruim water mee gemaakt: Zeeland, IJsselmeer, Waddenzee, tot via het Duitse wad naar de Kleine Belt in Denemarken. In 1994 werd de “Henriëtte” verkocht aan de heer S.J. Woldringh te Paterswolde, die tot dan eigenaar was van de Lantinga-tjotter “Lokeend”.³² Deze behield hem echter slechts kort; in 1996 kwam hij in handen van de heer J.W. Hoorn te Baarn.

Na 25 jaar bleek opnieuw een omvangrijke restauratie noodzakelijk. Deze werd weer uitgevoerd op de jachtwerf van Piersma in Heeg. Van de gelegenheid werd gebruikgemaakt het interieur van de roef terug te brengen in de staat van de jaren dertig. Bij de tewaterlating werd in aanwezigheid van kleinkinderen van de familie Jordens en van de vorige eigenaren Woldringh en Kesteloo de boeier herdoopt met de doopnamen van de echtgenote van de nieuwe eigenaar “Maria Pauline” (wat is toeval?!).

De opeenvolgende eigenaren, voor zover bekend, waren dus

1855 – 1881	onbekend	
1881 – 1894	H. Nijland	
	Dordrecht	Maria
1894 – 1901	Van Beveren	
	Veere	Pauline
1901 – 1956	G.D. Jordens	
	Delft/Rijswijk/Zwolle	Griet
1956 – 1970	E.Jordens	
	Bilthoven/Zwolle	Nine
1970 – 1994	F. Kesteloo	
	Nieuwkoop/Voorhout	Henriëtte
1994 – 1996	S.J. Woldringh	
	Paterswolde	Henriëtte
vanaf 1996	J.W. Hoorn	
	Baarn	Maria Pauline

“Maria Pauline”, vooraanzicht.

Foto: F. Kesteloo

“Maria Pauline”, roerleeuw.

Foto: F. Kesteloo

Technische gegevens

Hoofdafmetingen

– Lengte over de stevens	7,06 m
– Grootste breedte over de berghouten	2,84 m
– Holte op het grootspant	1,20 m
– Diepgang	0,60 m
– Zeiloppervlak: grootzeil + fok	47,1 m ²
– Kluiver	n.a.

Bijzonderheden

- kielbalk 13 cm hoog
- vlaktilling 0° ter plaatse van het grootspant
- 6 huidgangen naast de zandstroken, die enigszins hoekig op elkaar aansluiten
- oude brandmerken in het achterschot van de kuip
- functionele kluisgaten
- fraaie vergulde leeuw op het roer
- verder geen houtsnijwerk

Opmerkingen

In 1970 heeft ir Jordens de boeier opgemeten en in tekening gebracht (zie Aanhangsel). Hij heeft zware vrij dicht opeen staande inhouten. De zes huidgangen sluiten hoekig op elkaar aan. Zoals reeds opgemerkt, de solide constructie lijkt eerder die van een bedrijfsvaartuig dan van een plezierboeier. Het schip heeft een vrij hoge kop en een fraaie zeeg, het

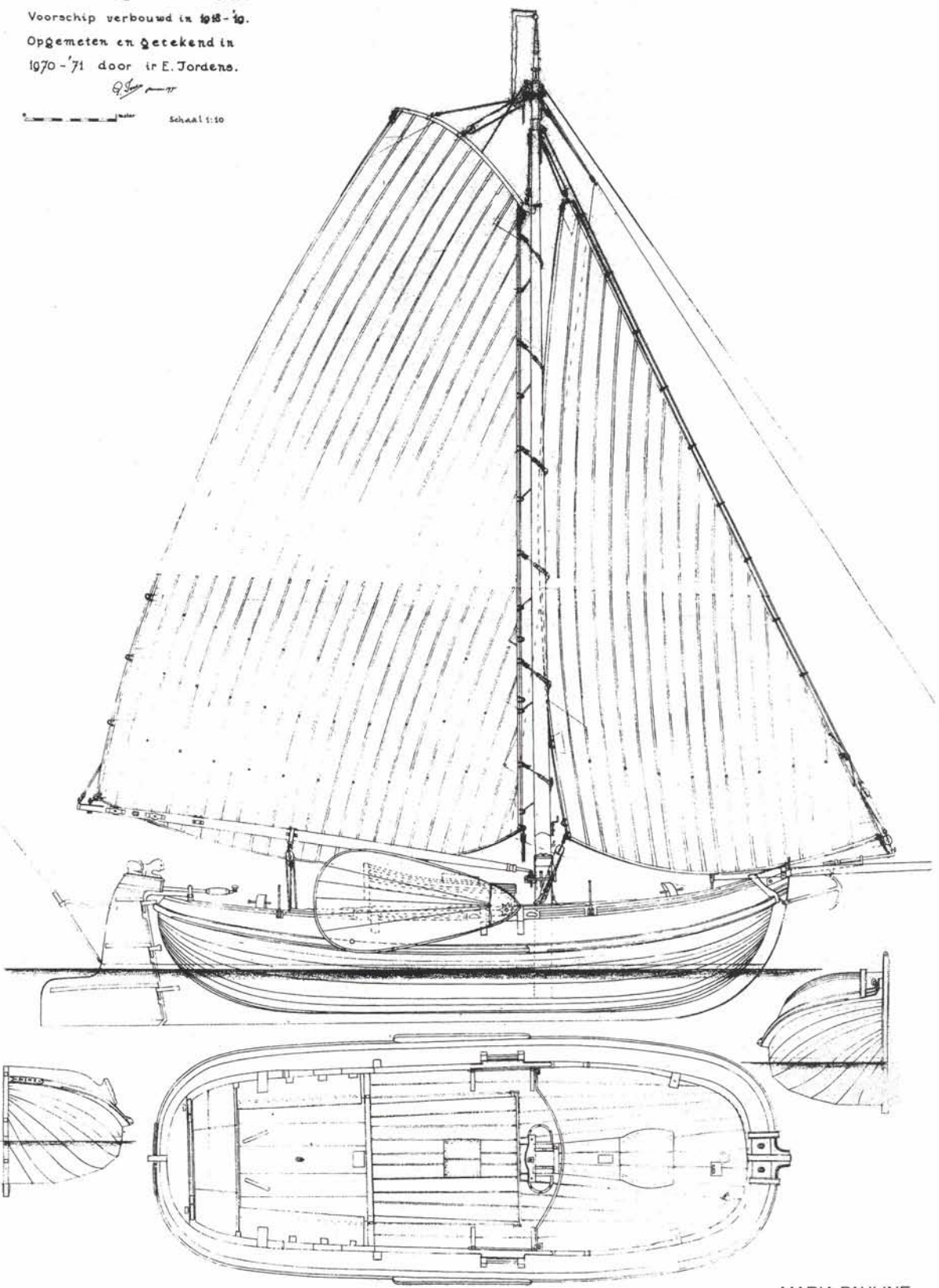
bravert in de winden staat zijn dekking

Boeter „Nine“, gebouwd in 1855.
Voorschip verbouwd in 1918-'19.
Opgemeten en getekend in
1970-'71 door ir E. Jordens.

E. Jordens

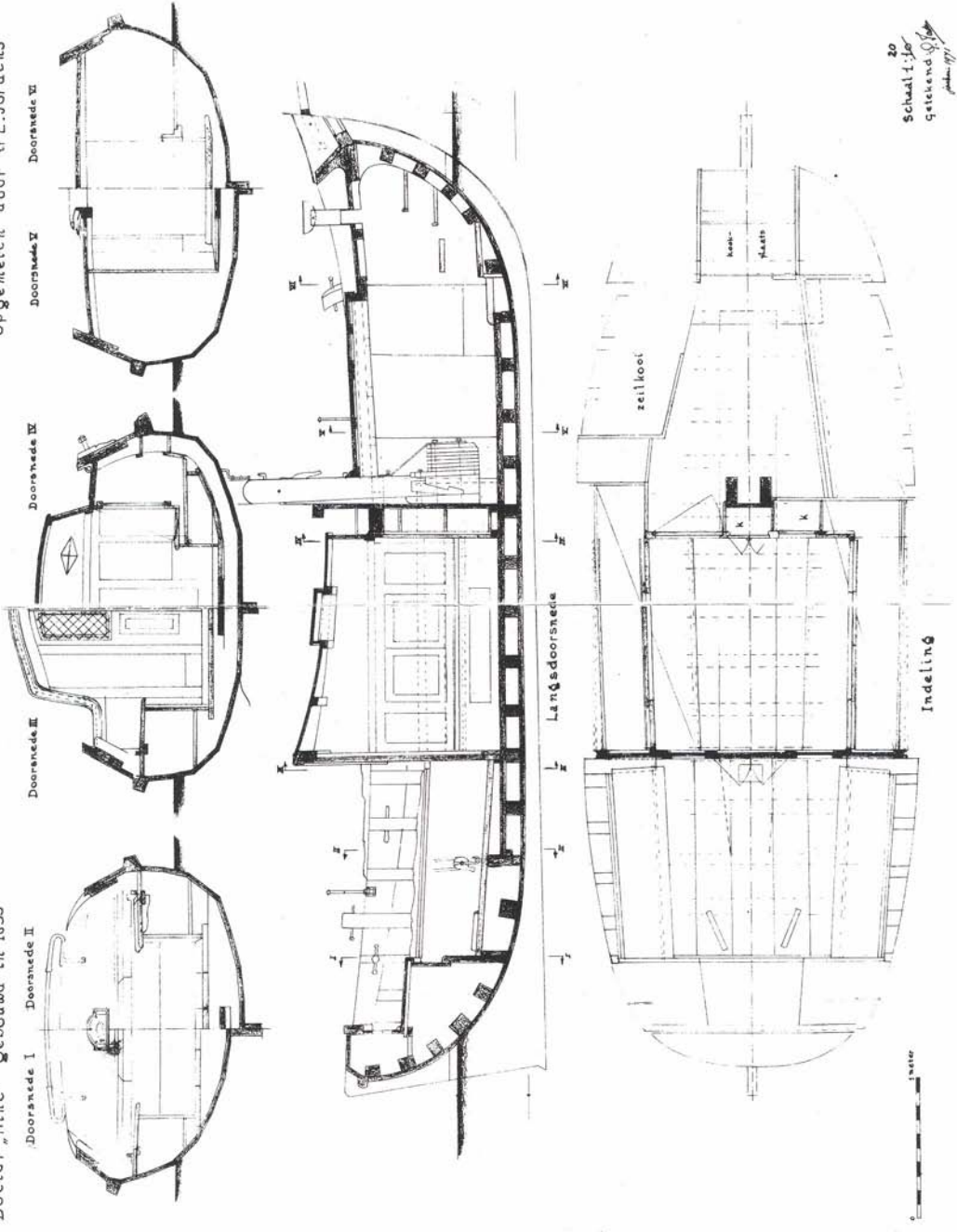
Schaal 1:50

MARIA PAULINE
Aanzichten, zeilplan
Schaal 1: 65

Boeter „Nine“ Gebouwd in 1855

Opgemeten door ir E. Jordens

20
Schaal 1:50
getekend door
J. van der ...